

forekommer muligt at opnå sikkerhed gennem nedrustnings- og våbenkontrolaftaler. Dette gælder ikke mindst på det konventionelle område, hvor sovjetisk imødekommenhed over for vestlige krav har betydet, at de nu påbegyndte CFE-forhandlinger imødeses med betydelig forventning.

Principielle overvejelser over sammenhængen mellem konventionelle styrker og kortrækkende kernevåben

Der kan anlægges tre principielt forskellige vurderinger af sammenhængen mellem konventionelle styrker og kortrækkende kernevåben:

- a. Behovet for kortrækkende kernevåben er primært bestemt af manglende balance på det konventionelle område:

Regional nuklear afskrækkelse baseret på kortrækkende kernevåben anses for nødvendig, så længe der ikke eksisterer balance på det konventionelle område. Konkret medvirker NATO's kortrækkende kernevåben i Vesteuropa til at udligne Warszawa-pagtens konventionelle overvægt.

Ligevægt på det konventionelle område kunne således give mulighed for nedrustning på de kortrækkende kernevåbens område.

- b. Behovet for kortrækkende kernevåben er bestemt af disse våbens generelt krigsforhindrende virkning:

Regional nuklear afskrækkelse er ikke alene nødvendig for at modvirke overmagt på det konventionelle område. Den er desuden nødvendig for at styrke afskrækkelsens troværdighed, på den ene side gennem koblingen af Vesteuropa til USA's strategiske kernevåbenstyrker, og på den anden side gennem den mulighed disse våben må antages at give for at undgå at komme til at stå over for at måtte bruge USA's strategiske kernevåbenstyrker.

Konventionel nedrustning vil derfor ikke direkte indvirke på vurderingen af behovet for kernevåben.

- c. Der er ikke behov for kortrækkende kernevåben uanset situationen på det konventionelle område:

Regional nuklear afskrækkelse er ikke nødvendig eller hensigtsmæssig. Forestillingen om at disse våben skulle kunne styrke kob-

lingen til den udvidede afskrækkelse, dvs. USA's strategiske kernevåbenstyrker, forekommer ikke troværdig. Muligheden for med disse våben at begrænse en kernevåbenkrig til Europa er heller ikke acceptabel. Endelig kan det i videre forstand ses som uacceptabelt at basere Vesteuropas sikkerhed på kernevåben. Ved deres placering og korte rækkevidde udgør de tilmed et særligt destabiliserende element inden for NATO's nukleare afskrækkelse.

Fjernelse af de kortrækkende kernevåben er for så vidt uafhængig af spørgsmålet om konventionel nedrustning.

De tre ovennævnte vurderinger må siges at være af mere idealtypisk karakter og kan ikke uden videre overføres til en politisk sammenhæng, hvor (muligheden for) skabelse af en stabil konventionel styrkestruktur vil have betydelige konsekvenser for hele spektret af synspunkter vedrørende sammenhængen mellem konventionelle styrker og kortrækkende kernevåben.

På baggrund af de diskuterede synsmåder på sammenhængen mellem konventionelle styrker og kortrækkende kernevåben, synes følgende spørgsmål særligt væsentlige at overveje i den nuværende situation:

- Kan kortrækkende kernevåben afskrække fra brug af konventionelle våben i en situation, hvor Warszawa-pagten besidder en tilsvarende kapacitet, og der er paritet på det strategiske område?
- Er modernisering nødvendig for at bevare de kortrækkende kernevåbens troværdighed?
- Hvis der skabes balance på det konventionelle område, vil man da kunne undvære eller nøjes med et lavere antal kortrækkende kernevåben?
- Kan CFE-forhandlingerne eventuelt sammenkædes med forhandlinger om reduktioner af de kortrækkende kernevåben?

Disse spørgsmål vil danne udgangspunkt for den følgende analyse og de anførte argumenter vedrørende modernisering af de kortrækkende kernevåben.

3. Modernisering af NATO's kortrækkende kernevåben

En detaljeret oversigt over NATO's kortrækkende kernevåben og moderniseringsplanerne